

Onderwerp

Luwtemaatregelen Hoornse Hop

Registratienummer

1978559

Datum

18 oktober 2016

Auteur

S.M. van der Vegt

Afdeling/Bureau

GE

Kern mededeling:

Luwtemaatregelen Hoornse Hop is een van de maatregelen in de realisatie van een toekomstbestendig ecologisch systeem (TBES) in het Markermeer-IJmeer. De maatregel heeft als doel om golf- en stromingsluwte in het Markermeer te realiseren en daarmee opwerveling van slib te verminderen. Dit zorgt voor helderder water en betere waterplantengroei, wat leidt tot extra voedselaanbod voor diverse vogelsoorten. Het project draagt daarmee bij aan de realisatie van het TBES. Ook is de Kaderrichtlijn Water doelstelling om ca. 100 ha waterbodem te verondiepen aan het project toegevoegd. De verondieping moet leiden tot grotere diversiteit waterplantensoorten, verbetering paai- en opgroeigebied vissen en voedsel voor vogels.

Provinciale Staten hebben 11 juli 2011 besloten hieraan 1,5 miljoen euro bij te dragen. De provincie Noord-Holland draagt ook 1,5 miljoen euro bij en het Rijk 13,6 miljoen euro (incl. plankosten).

Openbaarheid

Passief openbaar

Portefeuillehouder

Rijsberman, M.A.

Ter kennisname aan PS en burgerleden

Mededeling:

Het project is door het Rijk opgepakt en verkeert in de planuitwerkingsfase. Op basis van nadere analyses blijkt dat de luwtemaatregelen in de Hoornse Hop niet voldoende bijdragen aan de verwachte regionale effecten voor een Toekomstbestendig Ecologisch Systeem in het Markermeer-IJmeer. Uit de laatste berekeningen met een verbeterde versie van het rekenmodel blijkt nu dat de aanleg van luwtedammen in de Hoornse Hop niet zorgt voor grootschalige verbetering van het doorzicht, maar slechts een beperkt effect heeft op de waterkwaliteit.

Op 13 oktober jl. heeft minister Schultz van Haegen samen met de provincies in het BO MIRT besloten om de planfase stop te zetten en opnieuw een gezamenlijke verkenning uit te voeren. In deze verkenningsfase zal met actuele kennis en ervaringen en geoptimaliseerde rekenmodellen onderzocht worden op welke wijze de ecologische doelen in het Markermeer het beste kunnen worden bereikt en welke locatie hiervoor het meest geschikt is.

Uiterlijk in 2017 zal besluitvorming plaatsvinden over een mogelijke volwaardige alternatieve maatregel (in ecologische en recreatieve zin). De gereserveerde middelen zullen bij besluitvorming hierover door de betrokken partijen worden heroverwogen. U ontvangt hiervoor dan een nieuw voorstel.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
nieuwsbrief Luwtemaatregelen Hoornse Hop van RWS		Ja

Ter inzage in de leeskamer

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
		Tot

Dit is een nieuwsbrief van het projectteam Luwtmaatregelen Hoornse Hop over de voortgang van het project Luwtmaatregelen Hoornse Hop. U ontvangt deze nieuwsbrief, omdat u hierbij direct of indirect betrokken bent. Het project maakt onderdeel uit van een pakket maatregelen om de ecologische kwaliteit van het Markermeer-IJmeer te verbeteren.

Minister Schultz van Haegen van het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft in de bestuurlijke vergadering van het MIRT op 13 oktober 2016 samen met de provincies besloten in te stemmen met het advies van de Stuurgroep Markermeer-IJmeer (SMIJ) om te stoppen met de planuitwerking en realisatie van de Luwtmaatregelen Hoornse Hop en in overleg met de SMIJ een nieuwe verkenning te starten om een andere maatregel te ontwikkelen voor het Toekomstbestendig Ecologisch Systeem

(TBES) in het Markermeer-IJmeer.

Het advies van de SMIJ is tot stand gekomen op basis van nadere analyses, waaruit blijkt dat de luwtmaatregelen in de Hoornse Hop niet voldoende bijdragen aan de verwachte regionale effecten voor een Toekomstbestendig Ecologisch Systeem in het Markermeer-IJmeer.

Tijdens de verkenningsfase (2012/2013) is het effect van de dammen berekend met behulp van een rekenmodel. Daaruit bleek dat het water in de Hoornse Hop op regionaal niveau helderder zou worden (oftewel dat het doorzicht verbetert) door de aanleg van 2 tot 2,5 km dammen. Daarnaast werd in 2013 een pilot-proef afgerond met een tijdelijke luwtestructuur voor de kust van de gemeente Zeevang. Tijdens de uitwerking van het planontwerp eerder dit jaar is het effect nogmaals berekend, met een geoptimaliseerd rekenmodel. In dit model zijn de kennis en inzichten uit genoemde pilot bij Zeevang verwerkt en is het model bovendien uitgebreid met meer details van de fysische processen rondom een luwtestructuur. Uit de laatste berekeningen met het geoptimaliseerde model blijkt nu dat de aanleg van luwtedammen in de Hoornse Hop niet zorgt voor grootschalige verbetering van het doorzicht, maar dat het effect beperkt blijft tot de directe omgeving van de dammen.

Recent onderzoek toont voorts aan dat de waterkwaliteit in de Hoornse Hop, vooral de laatste jaren, op een natuurlijke wijze al is verbeterd. Het water is helderder geworden; het aantal waterplanten is toegenomen en ook de hoeveelheid mosselen is gegroeid. Hierbij wordt wel opgemerkt dat het onzeker is of deze ontwikkeling zich doorzet.

Om de validiteit van het onderzoek te beoordelen heeft Rijkswaterstaat een second opinion gevraagd aan een externe expert om het model en de aanpak te laten beoordelen. Het expert-oordeel is, dat we met de best beschikbare kennis hebben gewerkt.

Hoewel de luwtmaatregelen wel degelijk een lokaal effect hebben op de versterking van het ecologisch herstel, is de SMIJ van mening dat dit niet voldoende is om de maatregelen uit te voeren, omdat hiermee de oorspronkelijke doelstelling: **'het bereiken van een regionaal effect'** niet wordt behaald. Dit was reden voor de Stuurgroep om advies uit te brengen over hoe nu verder te gaan.

Hoe nu verder?

Op 13 oktober jl. heeft minister Schultz van Haegen, mede namens het ministerie van EZ en samen met de provincies het advies overgenomen van de SMIJ om de planfase stop te zetten en opnieuw een gezamenlijke verkenning uit te voeren. In deze verkenningsfase zal met actuele kennis en ervaringen en geoptimaliseerde rekenmodellen onderzocht worden op welke wijze de ecologische doelen in het Markermeer het beste kunnen worden bereikt en welke locatie hiervoor het meest geschikt is.

Wat betekenen de uitkomsten van de studies voor de waterplantengroei in de Hoornse Hop?

Op basis van de meest recente waarnemingen blijkt dat er de laatste jaren meer waterplanten groeien in de Hoornse Hop. Deze autonome ontwikkeling lijkt zich door te zetten. De verwachting is dat vanwege de toenemende helderheid van het water, kranswieren zich (in met name de ondiepe gedeeltes) beter ontwikkelen en het fonteinkruid op termijn zullen verdringen. In de diepere delen van de Hoornse Hop zal waarschijnlijk het fonteinkruid blijven groeien.

Rijkswaterstaat heeft om aan de wensen van de recreatiesector te voldoen, samen met de omgevingspartijen een inregelplan waterplantenbeer opgesteld om de bevaarbaarheid van de Hoornse Hop te optimaliseren. Dit wordt binnenkort afgerond. Rijkswaterstaat, provincie Noord-Holland en gemeente Hoorn blijven met elkaar in gesprek over de aanpak van de huidige waterplantenoverlast en wie daarin welke rol vervult.

De projectgroep van Rijkswaterstaat, die de start heeft gemaakt van de planuitwerking voor de luwtmaatregelen Hoornse Hop, wil u graag bedanken voor alle energie die u hiervoor in dit project heeft gestoken. Uw mening, aanvullingen, ideeën en samenwerking hebben wij zeer op prijs gesteld. Wij hebben onze gesprekken met u als leerzaam en zeer prettig ervaren.

Wij kunnen ons voorstellen dat u naar aanleiding van deze nieuwsbrief nog vragen heeft of behoefte heeft aan een nadere toelichting. Wij zijn graag bereid u nader te informeren tijdens een informatiebijeenkomst op 26 oktober a.s. van 18:30 tot 20:00 in restaurant Van der Valk te Hoorn, waarvoor u van harte bent uitgenodigd. Wanneer u hiervoor belangstelling heeft, verzoeken wij u zich aan te melden door een mail te sturen naar Marjolijn.Nijkamp@rws.nl o.v.v. uw naam en e-mailadres.

Met vriendelijke groet,

Thijs Schuhmacher
Omgevingsmanager Luwtmaatregel Hoornse Hop
Rijkswaterstaat-Midden Nederland